

آشنایی با شهرستان بناب

معرفی شهرستان بناب

شهرستان بناب با 840 کیلومتر مربع وسعت در جنوب غربی استان آذربایجان شرقی واقع شده است و فاصله مرکز شهرستان با مرکز استان 120 کیلومتر است. شهرستان بناب از شمال به شهرستان عجب شیر، از شرق به شهرستان مراغه، از جنوب به شهرستان ملکان و از غرب به شهرستان میاندوآب در استان آذربایجان غربی و دریاچه ارومیه محدود می شود. بناب از دیر باز از یک موقعیت ممتاز جغرافیایی برخوردار بوده و راههای بزرگ تجارتي و کاروانی از آذربایجان به بین النهرین، شامات، حجاز و غرب کشور از آن عبور میکرده است و امروزه نیز با قرار گرفتن در نقطه تلاقی محورهای اصلی آذربایجان شرقی، کردستان، کرمانشاه، عتبات عالیات و دسترسی به راههای آهن و هوایی ضمن این که موقعیت خود را حفظ کرده بلکه بر موقعیتش نیز افزوده شده است و همیشه به عنوان یک شهر مطرح در شمال غربی کشور مورد توجه قرار گرفته است.

جغرافیای طبیعی شهرستان بناب

شهرستان بناب در جلگه ای صاف و هموار قرار گرفته که از طرف شرق به کوههای غربی سهند و از غرب به سواحل پست دریاچه ارومیه محدود می گردد. ارتفاع متوسط شهرستان از سطح دریا 1600 متر است که در بلندترین نقطه (قزل داغ) 2250 متر و در پست ترین (آخوند قشلاق) 1280 متر می باشد.

تقسیمات کشوری شهرستان بناب

این شهرستان از یک بخش به نام مرکزی تشکیل و دارای ۳ دهستان می باشد، بطوری که دهستان بناجوی غربی به مرکزیت روستای خانه برق جدید، دهستان بناجوی شرقی به مرکزیت روستای خوشه مهر و دهستان بناجوی شمالی به مرکزیت روستای روش بزرگ قرار دارند. شهرستان بناب از یک شهر بنام بناب و تعداد ۲۹ روستا تشکیل شده است.

جمعیت

جمعیت شهرستان بناب حدودا 130,000 نفر می باشد که از این تعداد ۷۶/۶۱۰ نفر (۶۰ درصد جمعیت کل شهرستان) در مرکز شهرستان ساکن اند.

ویژگیهای فرهنگی و بومی شهرستان بناب

زبان رایج محلی این شهرستان ترکی بوده و مذهب اهالی این منطقه شیعه اثنی عشری می باشد. فرهنگ بناب در قبل از اسلام و بعد از اسلام به دو صورت در ایام عید بود: در قبل از اسلام در عید نوروز جشن گرفته و پایکوبی مشغول شده و بازدید بزرگان ایل و طایفه می رفتند. عید پاییزه نیز در این دوره رواج داشته و بعد از برداشت محصولات کشاورزی انجام می گرفته است.

در بعد از اسلام و به تبعیت از دین مقدس اسلام مانند عید غدیر، عیدقربان، عید میث امامان به دو عید نوروز و پاییزه اضافه شدند. مردم نیز در این اعیاد به دید و بازدید بزرگان می رفتند. در کنار این عیاد انواع رسومات محلی و منطقه ای شامل ختنه کردن نوزادان، شب یلدا، چله بزرگ و کوچک نیز مرسوم بوده است.

پیشینه تاریخی شهرستان بناب

بر اساس نشانه ها و آثار شناخته شده در شهر بناب، قدمت تاریخ و تمدن این شهر به شش هزار سال پیش می رسد. آثار به دست آمده از مناطق باستانی قره تپه گزاوشت و قیزلار قلعه سی، سیچان تپه سی، پوس تپه سی و همچنین وجود معماری صخره ای سَور، غارهای پیش از تاریخی قویونلار و چاخماخلار که نشانگر زندگی های دسته جمعی در دوران ماقبل تاریخ است.

همچنین کشف آثار قدیمی مانند ظروف سفالین، فلزی و نشانه های تمدن شهری تا عمق چند متری زمین، این سابقه طولانی را تأیید می کند و اما دوران شکوفایی بناب از لحاظ معماری و هنر به دوره صفویه بر می گردد.

نمای درونی دو نمونه از اتاقهای صخره ای روستای گردشگری سور شهرستان بناب

آثار تاریخی و نقاط دیدنی و گردشگری

از آثار گردشگری منطقه بناب روستای گردشگری سَور و توتاخانه، موزه صفوی، موزه مردم شناسی، منطقه گردشگری دوش، منطقه گردشگری قره قشون، مسجد مهرآباد، مسجد میدان، مسجد اسماعیل بیگ، حمام حاج فتح الله، حمام مهرآباد و ... را می توان نام برد. در کل در بناب بیش از 150 اثر تاریخی و باستانی وجود دارد که 65 اثر از آنها به ثبت سازمان میراث فرهنگی و گردشگری رسیده است.

خانه تاریخی سیف العلماء – موزه صفوی

مسجد مهرآباد شهرستاناب- عصرصفوی

مراکز دانشگاهی

این شهرستان دارای دانشگاه آزاد اسلامی، پیام نور، دانشگاه بناب و دانشکده سماء واحد بناب می باشد. در شهرستان بناب دو حوزه علمیه نیز وجود دارد که از حوزه های معروف و فعال استان می باشند.

کشاورزی

بخش کشاورزی در شهرستان بناب به عنوان یکی از محورهای پنجگانه توسعه همه جانبه این شهرستان مطرح بوده و به همین لحاظ در طول برنامه های پنج ساله تلاش و سرمایه گذاری کلانی برای دستیابی به اهداف توسعه در بخش کشاورزی انجام شده است. در شرایط کنونی، شهرستان بناب با برخورداری از 8/1 درصد از مساحت اراضی کشاورزی استان 7/8 درصد تولید محصولات زراعی، 3/9 درصد تولید محصولات باغی و 2/7 درصد تولید محصولات دامی استان را به خود اختصاص داده است. بخش کشاورزی در بناب همچنین با جذب 85 درصد از شاغلان شهرستان به صورت مستقیم و غیرمستقیم بیشترین اشتغال زایی را نسبت به سایر بخش ها در اختیار دارد. در حال حاضر سطح زیرکشت محصولات زراعی در بناب حدود 80912 هکتار است که 6/24 درصد محصولات زراعی در شهرستان به صورت دیم و 4/75 درصد محصولات به صورت آبی برداشت می شود.

اقتصاد

اقتصاد شهرستان بناب مثل اغلب نقاط کشور ایران بستگی به تولیدات کشاورزی و دامی دارد. در امر کشاورزی در بعضی موارد علاوه بر تامین نیازهای منطقه مقداری نیز از محصولات مختلف به سایر شهرهای استان آذربایجان و همچنین به نقاط مختلف کشور صادر می گردد، کیفیت شاغل و ترکیب آنها نشانگر این است که این منطقه در قالب اقتصادی به عنوان یک مرکز کشاورزی محسوب می شود و درصد بیشتری از شاغلین را کارها و فعالیت های مربوط به کشاورزی تشکیل می دهد. در بعضی موارد حتی بخش صنعتی نیز متأثر از فعالیت های کشاورزی وابسته به آن است علاوه بر کشاورزی و صنعت در حالت کلی اموری مانند کارهای ساختمانی، تشکیل بازارهای دواب، خدمات، حمل و نقل و غیره نیز بخشی از فعالیت های اقتصادی را شامل می شود.